GUSL KA TARIQA (GUJARATI)

(હ-નફી)

ગુસ્લ કા તરીકા

- મર્દ વ ઔરત દોનોં કે લિયે ગુસ્લ કી 21 એહતિયાતેં 5
- ગુસ્લ ફર્ઝ હોને કે 5 અસ્બાબ 7
- કબ કબ ગુસ્લ કરના સુન્નત હૈ 12
- તંગ લિબાસ વાલે કી તરફ નઝર કરના કૈસા ? 14
- નાપાકી કી હાલત મેં કુરઆને પાક પઢને યા છૂને કે 10 મસાઈલ 15
- બચ્ચા કબ બાલિગ હોતા હૈ ? 18
- તયમ્મુમ કા તરીકા 21
- તયમ્મુમ કે 25 મ-દની ફૂલ 22

શૈખે તરીકત.અમીરે અહ્લે સુન્નત બાનિયે દા'વતે ઇસ્લામી હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ

મુહમ્મદ ઇલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

કિતાબ પઢને કી દુઆ

અઝ : શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી, હઝરતે અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ **મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર** કાદિરી ર-ઝવી دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه

દીની કિતાબ યા ઈસ્લામી સબક પઢને સે પહલે ઝૈલ મેં દી હુઈ દુઆ પઢ લીજિયે اِنْ شَآءَاللّٰه عَزَّوَجَلَّ જો કુછ પઢેંગે યાદ રહેગા. દુઆ યેહ હૈ :

اَللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْاِكْرَام

તરજમા: ઐ **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ હમ પર ઈલ્મો હિકમત કે દરવાઝે ખોલ દે ઔર હમ પર અપની રહમત નાઝિલ ફરમા ! ઐ અ-ઝમત ઔર બુઝુર્ગી વાલે.

(المُستطرَف ج١ ص٤٠ دارالفكر بيروت)

નોટ : અવ્વલ આખિર એક એક બાર દુરૂદ શરીફ પઢ લીજિયે.

તાલિબ ગમે મદીના
વ બકીઅ
વ મગ્ફિરત

13, શવ્વાલુલ મુકર્રમ સિ.1428 હિ.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

"ગુસ્લ કા તરીકા"

યેહ રિસાલા (**ગુસ્લ કા તરીકા**)

શૈખે તરીકત, અમીરે અહલે સુન્નત, બાનિયે દા'વતે ઈસ્લામી હઝરત અલ્લામા મૌલાના અબૂ બિલાલ **મુહમ્મદ ઈલ્યાસ અત્તાર કાદિરી ર-ઝવી ઝિયાઈ** دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَه ને **ઉર્દૂ** ઝબાન મેં તહરીર ફરમાયા હૈ.

મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી) ને ઈસ રિસાલે કો **ગુજરાતી** રસ્મુલ ખત મેં તરતીબ દે કર પેશ કિયા હૈ ઔર **મક-ત-બતુલ મદીના** સે શાએઅ કરવાયા હૈ.ઈસ મેં અગર કિસી જગહ કમી બેશી પાએં તો મજલિસે તરાજિમ કો (બ ઝરીઅએ મક્તૂબ યા ઈ-મેઈલ) મુત્તલઅ ફરમા કર સવાબ કમાઈયે.

રાબિતા : મજલિસે તરાજિમ (દા'વતે ઈસ્લામી)
મક-ત-બતુલ મદીના
સિલેક્ટેડ હાઉસ, અલિફ કી મસ્જીદ કે સામને, તીન દરવાઝા,
અહમદઆબાદ-1,ગુજરાત, ઈન્ડિયા
MO. : 9374031409
E-mail : translationmaktabhind@dawateislami.net

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ ؕ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ؕ

ગુસ્લ કા તરીકા «હ-નફી»

યેહ રિસાલા «26 સફહાત» મુકમ્મલ પઢ લીજિયે, કવી ઈમ્કાન હૈ કે કઈ ગ-લતિયાં આપ કે સામને આ જાએં.

દુરૂદ શરીફ કી ફઝીલત

સરકારે મદીના, સુલ્તાને બા કરીના, કરારે કલ્બો સીના, ફૈઝ ગન્જીના, સાહિબે મુઅત્તર પસીના صَلَّی اللّٰہ تَعَالٰی عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم કા ઈર્શાદે રહમત બુન્યાદ હૈ : મુઝ પર દુરૂદે પાક કી કસરત કરો બેશક યેહ તુમ્હારે લિયે તહારત હૈ. (مُسْنَد اَبِی یَعْلٰی ج٥ص٤٥٨حديث٦٣٨٣)

صَلُّوا عَلَی الْحَبِیب ! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی محمَّد

અનોખી સઝા

હઝરતે સય્યિદુના જુનૈદે બગદાદી عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْہَادِی ફરમાતે હૈં : **ઈબ્નુલ કુરૈબી** عَلَیْہِ رَحْمَۃُ اللّٰہِ الْقَوِی કહતે હૈં : એક બાર મુઝે એહતિલામ હો ગયા. મૈં ને ઈરાદા કિયા ઈસી વક્ત ગુસ્લ કર લૂં. ચૂંકે સખ્ત સર્દી કી રાત થી નફ્સ ને સુસ્તી કી ઔર મશ્વરા દિયા : "અભી કાફી રાત બાકી હૈ ઈતની જલ્દી ભી ક્યા હૈ ! સુબ્હ ઈત્મીનાન સે ગુસ્લ કર લેના." મૈં ને ફૌરન નફ્સ કો **અનોખી સઝા** દેને કે લિયે કસમ ખાઈ કે ઈસી વક્ત કપડોં સમેત નહાઊંગા ઔર નહાને કે બા'દ કપડે નિચોડૂંગા

ભી નહીં ઔર ઈન કો અપને બદન હી પર ખુશ્ક કરૂંગા. ચુનાન્ચે મૈં ને ઐસા હી કિયા, વાકેઈ જો **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ કે કામ મેં ઢીલ કરે ઐસે સરકશ નફ્સ કી યેહી સઝા હૈ. (كِيمِيائے سَعادَت ج۲ص۸۹۲)

અલ્લાહ عَزَّوَجَلَّ **કી ઉન પર રહમત હો ઔર ઉન કે સદકે હમારી મગ્ફિરત હો.**

اٰمِيْن بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِيْن صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم

નિહંગ[1] વ અઝ્દહા મારા અગર્ચે શેરે નર મારા

બડે મૂઝી કો મારા નફ્સે અમ્મારા કો ગર મારા

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيب ! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

મીઠે મીઠે ઈસ્લામી ભાઈયો ! દેખા આપ ને ! હમારે અસ્લાફે કિરામ رَحِمَهُمُ اللهُ السَّلام અપને નફ્સ કી ચાલોં કો નાકામ બનાને કે લિયે કૈસી કૈસી મશક્કતેં ઝેલતે થે. ઈસ સે વોહ ઈસ્લામી ભાઈ દર્સ હાસિલ કરેં જો રાત કો એહતિલામ હો જાને કી સૂરત મેં આખિરત કી ખૌફનાક શર્મ કો ભુલા કર મહ્ઝ ઘર વાલોં સે શરમા કર યા ગુસ્લ કે મુઆ-મલે મેં સુસ્તી કર કે, નમાઝે ફજ્ર કી જમાઅત ઝાએઅ બલ્કે مَعَاذَاللهِ عَزَّوَجَلَّ નમાઝ તક કઝા કર ડાલતે હૈં ! જબ કભી ગુસ્લ ફર્ઝ હો જાએ તો નમાઝ કા વક્ત આ જાને પર ફૌરન ગુસ્લ કર લેના ચાહિયે. હદીસે પાક મેં આતા હૈ : ફિરિશ્તે ઉસ ઘર મેં દાખિલ નહીં હોતે જિસ મેં તસ્વીર ઔર કુત્તા ઔર **જુનુબ** (યા'ની જિસ પર જિમાઅ યા એહતિલામ યા શહ્વત કે સાથ મની ખારિજ હોને કી વજહ સે ગુસ્લ ફર્ઝ હો ગયા) હો.

(ابوداؤد ج۱ ص۱۰۹ حدیث ۲۲۷)

1 : મગર મચ્છ

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم : જો શખ્સ મુઝ પર દુરૂદે પાક પઢના ભૂલ ગયા વોહ જન્નત કા રાસ્તા ભૂલ ગયા. (طبرانی)

ગુસ્લ કા તરીકા ﴿હ-નફી﴾

બિગૈર ઝબાન હિલાએ દિલ મેં ઇસ તરહ નિય્યત કીજિયે કે મૈં પાકી હાસિલ કરને કે લિયે ગુસ્લ કરતા હૂં. પહલે દોનોં[2] હાથ પહુંચોં તક તીન[3] તીન[3] બાર ધોઇયે, ફિર ઇસ્તિન્જે કી જગહ ધોઇયે ખ્વાહ નજાસત હો યા ન હો, ફિર જિસ્મ પર અગર કહીં નજાસત હો તો ઉસ કો દૂર કીજિયે ફિર નમાઝ કા સા વુઝૂ કીજિયે મગર પાઉં ન ધોઇયે, હાં અગર ચૌકી વગૈરા પર ગુસ્લ કર રહે હૈં તો પાઉં ભી ધો લીજિયે, ફિર બદન પર તેલ કી તરહ પાની ચુપડ લીજિયે, ખુસૂસન સર્દિયોં મેં (ઇસ દૌરાન સાબુન ભી લગા સકતે હૈં) ફિર તીન[3] બાર સીધે કન્ધે પર પાની બહાઇયે, ફિર તીન[3] બાર ઉલટે કન્ધે પર, ફિર સર પર ઔર તમામ બદન પર તીન[3] બાર, ફિર ગુસ્લ કી જગહ સે અલગ હો જાઇયે, અગર વુઝૂ કરને મેં પાઉં નહીં ધોએ થે તો અબ ધો લીજિયે. નહાને મેં કિબ્લા રુખ ન હોં, તમામ બદન પર હાથ ફૈર કર મલ કર નહાઇયે. ઐસી જગહ નહાના ચાહિયે જહાં કિસી કી નઝર ન પડે અગર યેહ મુમ્કિન ન હો તો મર્દ અપના સિત્ર (નાફ સે લે કર દોનોં[2] ઘુટનોં સમેત) કિસી મોટે કપડે સે છુપા લે, મોટા કપડા ન હો તો હસ્બે ઝરૂરત દો[2] યા તીન[3] કપડે લપેટ લે ક્યૂંકે બારીક કપડા હોગા તો પાની સે બદન પર ચિપક જાએગા ઔર مَعَاذَ اللّٰه عَزَّوَجَلَّ ઘુટનોં યા રાનોં વગૈરા કી રંગત ઝાહિર હોગી. ઔરત કો તો ઔર ભી ઝિયાદા એહતિયાત કી હાજત હૈ. દૌરાને ગુસ્લ કિસી કિસ્મ કી ગુફ્ત-ગૂ મત કીજિયે, કોઈ દુઆ ભી ન પઢિયે, નહાને કે બા'દ તોલિયે વગૈરા સે બદન પૂંછને મેં હરજ નહીં. નહાને કે બા'દ ફૌરન કપડે પહન લીજિયે. અગર મકરૂહ વક્ત ન હો તો દો[2] રક્અત નફ્લ અદા કરના **મુસ્તહબ** હૈ. (માખૂઝ અઝ બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 319 વગૈરા عالمگیری ج ۱ص ۱٤)

ગુસ્લ કે તીન[3] ફરાઇઝ

《1》 કુલ્લી કરના 《2》 નાક મેં પાની ચઢાના 《3》 તમામ ઝાહિર બદન પર પાની બહાના. (فتاوٰی عالمگیری ج ۱ ص ۱۳)

《1》 કુલ્લી કરના

મુંહ મેં થોડા સા પાની લે કર પચ કર કે ડાલ દેને કા નામ કુલ્લી નહીં બલ્કે મુંહ કે હર પુર્ઝે, ગોશે, હોંટ સે હલ્ક કી જડ તક હર જગહ પાની બહ જાએ. **ઈસી** તરહ દાઢોં કે પીછે ગાલોં કી તહ મેં, દાંતોં કી ખિડકિયોં ઔર જડોં ઔર ઝબાન કી હર કરવટ પર બલ્કે હલ્ક કે કનારે તક પાની બહે. રોઝા ન હો તો ગરગરા ભી કર લીજિયે કે સુન્નત હૈ. દાંતોં મેં છાલિયા કે દાને યા બોટી કે રેશે વગૈરા હોં તો ઉન કો છુડાના ઝરૂરી હૈ. હાં અગર છુડાને મેં ઝરર (યા'ની નુક્સાન) કા અન્દેશા હો તો મુઆફ હૈ, ગુસ્લ સે કબ્લ દાંતોં મેં રેશે વગૈરા મહસૂસ ન હુએ ઔર રહ ગએ નમાઝ ભી પઢ લી બા'દ કો મા'લૂમ હોને પર છુડા કર પાની બહાના ફર્ઝ હૈ, પહલે જો નમાઝ પઢી થી વોહ હો ગઈ. જો હિલતા દાંત મસાલે સે જમાયા ગયા યા તાર સે બાંધા ગયા ઔર તાર યા મસાલે કે નીચે પાની ન પહોંચતા હો તો મુઆફ હૈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 316, ફતાવા ૨-ઝવિય્યા મુખર્રજા, જિ. 1, સ. 439, 440) જિસ તરહ કી એક કુલ્લી ગુસ્લ કે લિયે ફર્ઝ હૈ ઈસી તરહ કી તીન[3] કુલ્લિયાં વુઝૂ કે લિયે સુન્નત હૈં.

《2》 નાક મેં પાની ચઢાના

જલ્દી જલ્દી નાક કી નોક પર પાની લગા લેને સે કામ નહીં

ચલેગા બલ્કે જહાં તક નર્મ જગહ હૈ યા'ની સખ્ત હડ્ડી કે શુરૂઅ તક ધુલના લાઝિમી હૈ. ઔર યેહ યૂં હો સકેગા કે પાની કો સૂંઘ કર ઊપર ખીંચિયે. યેહ ખયાલ રખિયે કે બાલ બરાબર ભી જગહ ધુલને સે ન રહ જાએ વરના ગુસ્લ ન હોગા. નાક કે અન્દર અગર રીંઠ સૂખ ગઈ હૈ તો ઉસ કા છુડાના ફર્ઝ હૈ, નીઝ નાક કે બાલોં કા ધોના ભી ફર્ઝ હૈ.

(ઐઝન, ઐઝન, સ. 442, 443)

﴾3﴿ તમામ ઝાહિરી બદન પર પાની બહાના

સર કે બાલોં સે લે કર પાઉં કે તલ્વોં તક જિસ્મ કે હર પુર્ઝે ઔર હર હર રોંગટે પર પાની બહ જાના ઝરૂરી હૈ, જિસ્મ કી બા'ઝ જગહેં ઐસી હૈં કે અગર એહતિયાત ન કી તો વોહ સૂખી રહ જાએંગી ઔર ગુસ્લ ન હોગા. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 317)

"صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْكَ يَارَسُوْلَ الله" કે ઈક્કીસ હુરૂફ કી નિસ્બત સે મર્દ વ ઔરત દોનોં[2] કે લિયે ગુસ્લ કી 21 એહતિયાતેં

❁ અગર મર્દ કે સર કે બાલ ગુંધે હુએ હોં તો ઉન્હેં ખોલ કર જડ સે નોક તક પાની બહાના ફર્ઝ હૈ ઔર ❁ ઔરત પર સિર્ફ જડ તર કર લેના ઝરૂરી હૈ ખોલના ઝરૂરી નહીં. હાં અગર ચોટી ઈતની સખ્ત ગુંધી હુઈ હો કે બે ખોલે જડેં તર ન હોંગી તો ખોલના ઝરૂરી હૈ ❁ અગર કાનોં મેં બાલી યા નાક મેં નથ કા છેદ (સૂરાખ) હો ઔર વોહ બન્દ ન હો તો ઉસ મેં પાની બહાના ફર્ઝ હૈ. વુઝૂ મેં સિર્ફ નાક કે નથ કે છેદ મેં ઔર ગુસ્લ મેં અગર કાન ઔર નાક દોનોં મેં છેદ હોં તો દોનોં મેં પાની બહાએં ❁ ભંવોં, મૂંછોં ઔર દાઢી કે હર બાલ કા જડ

સે નોક તક ઔર ઈન કે નીચે કી ખાલ કા ધોના ઝરૂરી હૈ ❁ કાન કા હર પુર્ઝા ઔર ઈસ કે સૂરાખ કા મુંહ ધોએં ❁ કાનોં કે પીછે કે બાલ હટા કર પાની બહાએં ❁ ઠોડી ઔર ગલે કા જોડ, કે મુંહ ઉઠાએ બિગૈર ન ધુલેગા ❁ હાથોં કો અચ્છી તરહ ઉઠા કર બગલેં ધોએં ❁ બાઝૂ કા હર પહલૂ ધોએં ❁ પીઠ કા હર ઝર્રા ધોએં ❁ પેટ કી બલ્ટેં ઉઠા કર ધોએં ❁ નાફ઼ મેં ભી પાની ડાલેં અગર પાની બહને મેં શક હો તો નાફ઼ મેં ઉંગલી ડાલ કર ધોએં ❁ જિસ્મ કા હર રોંગટા જડ સે નોક તક ધોએં ❁ રાન ઔર પેડૂ (નાફ઼ સે નીચે કે હિસ્સે) કા જોડ ધોએં ❁ જબ બૈઠ કર નહાએં તો રાન ઔર પિંડલી કે જોડ પર ભી પાની બહાના યાદ રખેં ❁ દોનોં સુરીન કે મિલને કી જગહ કા ખયાલ રખેં, ખુસૂસન જબ ખડે હો કર નહાએં ❁ રાનોં કી ગોલાઈ ઔર ❁ પિંડલિયોં કી કરવટોં પર પાની બહાએં ❁ ઝકર વ **ઉન્સ-યૈન** (યા'ની ફોતોં) કી નિચલી સત્હ જોડ તક ઔર ❁ **ઉન્સ-યૈન** કે નીચે કી જગહ જડ તક ધોએં ❁ જિસ કા ખતના ન હુવા, વોહ અગર ખાલ ચઢ સકતી હો તો ચઢા કર ધોએ ઔર ખાલ કે અન્દર પાની ચઢાએ.

(મુલખ્ખસ અઝ બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 317, 318)

મસ્તૂરાત કે લિયે 6 એહતિયાતેં

﴾1﴿ ઢલકી હુઈ પિસ્તાન કો ઉઠા કર પાની બહાએં ﴾2﴿ પિસ્તાન ઔર પેટ કે જોડ કી લકીર ધોએં ﴾3﴿ ફર્જે ખારિજ (યા'ની ઔરત કી શર્મગાહ કે બાહર કે હિસ્સે) કા હર ગોશા હર ટુકડા ઊપર નીચે ખૂબ એહતિયાત સે ધોએં ﴾4﴿ ફર્જે દાખિલ (યા'ની શર્મગાહ કે અન્દરૂની

હિસ્સે) મેં ઉંગલી ડાલ કર ધોના ફર્ઝ નહીં **મુસ્તહબ** હૈ ﴿5﴾ અગર હૈઝ યા નિફાસ સે ફારિગ હો કર ગુસ્લ કરેં તો કિસી પુરાને કપડે સે ફર્જે દાખિલ કે અન્દર સે ખૂન કા અસર સાફ કર લેના **મુસ્તહબ** હૈ (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 318) ﴿6﴾ અગર નેલ પૉલિશ **નાખુનોં** પર લગી હુઈ હૈ તો ઉસ કા ભી છુડાના ફર્ઝ હૈ વરના ગુસ્લ નહીં હોગા, હાં મેહંદી કે રંગ મેં હરજ નહીં.

ઝખ્મ કી પટ્ટી

ઝખ્મ પર પટ્ટી વગૈરા બંધી હો ઔર ઉસે ખોલને મેં નુક્સાન યા હરજ હો તો પટ્ટી પર હી મસ્હ કર લેના કાફી હૈ નીઝ કિસી જગહ મરઝ યા દર્દ કી વજહ સે પાની બહાના નુક્સાન દેહ હો તો ઉસ પૂરે ઉઝ્વ પર મસ્હ કર લીજિયે. પટ્ટી ઝરૂરત સે ઝિયાદા જગહ કો ઘેરે હુએ નહીં હોની ચાહિયે વરના મસ્હ કાફી ન હોગા. અગર ઝરૂરત સે ઝિયાદા જગહ ઘેરે બિગૈર પટ્ટી બાંધના મુમ્કિન ન હો મ-સલન બાઝૂ પર ઝખ્મ હૈ મગર પટ્ટી બાઝૂઓં કી ગોલાઈ મેં બાંધી હૈ જિસ કે સબબ બાઝૂ કા અચ્છા હિસ્સા ભી પટ્ટી કે અન્દર છુપા હુવા હૈ, તો અગર ખોલના મુમ્કિન હો તો ખોલ કર ઉસ હિસ્સે કો ધોના ફર્ઝ હૈ. અગર ના મુમ્કિન હૈ યા ખોલના તો મુમ્કિન હૈ મગર ફિર વૈસી ન બાંધ સકેગા ઔર યૂં ઝખ્મ વગૈરા કો નુક્સાન પહોંચને કા અન્દેશા હૈ તો સારી પટ્ટી પર મસ્હ કર લેના કાફી હૈ, બદન કા વોહ અચ્છા હિસ્સા ભી ધોને સે મુઆફ હો જાએગા. (ઐઝન, સ. 318)

ગુસ્લ ફર્ઝ હોને કે 5 અસ્બાબ

﴿1﴾ મની કા અપની જગહ સે શહ્વત કે સાથ જુદા હો કર ઉઝ્વ સે નિકલના ﴿2﴾ એહતિલામ યા'ની સોતે મેં મની કા નિકલ જાના ﴿3﴾ શર્મગાહ મેં હશ્ફા (સુપારી) દાખિલ હો જાના ખ્વાહ શહ્વત હો યા

ન હો, ઈન્ઝાલ હો યા ન હો, દોનોં પર ગુસ્લ ફર્ઝ હૈ ﴿4﴾ હૈઝ સે ફારિગ હોના ﴿5﴾ નિફાસ (યા'ની બચ્ચા જનને પર જો ખૂન આતા હૈ ઉસ) સે ફારિગ હોના. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 321 તા 324)

નિફાસ કી ઝરૂરી વઝાહત

અક્સર ઔરતોં મેં યેહ મશહૂર હૈ કે બચ્ચા જનને કે બા'દ ઔરત ચાલીસ[40] દિન તક લાઝિમી તૌર પર નાપાક રહતી હૈ યેહ બાત બિલ્કુલ ગલત હૈ. **નિફાસ** કી તફસીલ મુલા-હઝા હો. **બચ્ચા** પૈદા હોને કે બા'દ જો ખૂન આતા હૈ ઉસ કો **નિફાસ** કહતે હૈં ઈસ કી ઝિયાદા સે ઝિયાદા મુદ્દત ચાલીસ[40] દિન હૈ યા'ની અગર ચાલીસ[40] દિન કે બા'દ ભી બન્દ ન હો તો મરઝ હૈ. લિહાઝા ચાલીસ[40] દિન પૂરે હોતે હી ગુસ્લ કર લે ઔર ચાલીસ[40] દિન સે પહલે બન્દ હો જાએ ખ્વાહ બચ્ચે કી વિલાદત કે બા'દ એક મિનટ હી મેં બન્દ હો જાએ તો જિસ વક્ત ભી બન્દ હો ગુસ્લ કર લે ઔર નમાઝ વ રોઝા શુરૂઅ હો ગએ. અગર ચાલીસ[40] દિન કે અન્દર અન્દર દોબારા ખૂન આ ગયા તો શુરૂએ વિલાદત સે **ખત્મે** ખૂન તક સબ દિન નિફાસ હી કે શુમાર હોંગે. મ-સલન વિલાદત કે બા'દ દો[2] મિનટ તક ખૂન આ કર બન્દ હો ગયા ઔર ઔરત ગુસ્લ કર કે નમાઝ રોઝા વગૈરા કરતી રહી, ચાલીસ[40] દિન પૂરે હોને મેં ફકત દો[2] મિનટ બાકી થે કે ફિર ખૂન આ ગયા તો સારા ચિલ્લા યા'ની મુકમ્મલ ચાલીસ[40] દિન નિફાસ કે ઠહરેંગે. જો ભી નમાઝેં પઢીં યા રોઝે રખે સબ બેકાર ગએ, યહાં તક કે અગર ઈસ દૌરાન ફર્ઝ વ વાજિબ નમાઝેં યા રોઝે કઝા કિયે થે તો વોહ ભી ફિર સે અદા કરે.

(માખૂઝ અઝ ફતાવા રઝવિય્યા મુખર્રજા, જિ. 4, સ. 354, 356)

5 ઝરૂરી અહકામ

(1) મની શહ્વત કે સાથ અપની જગહ સે જુદા ન હુઈ બલ્કે બોઝ ઉઠાને યા બુલન્દી સે ગિરને યા ફુઝલા ખારિજ કરને કે લિયે ઝોર લગાને કી સૂરત મેં ખારિજ હુઈ તો ગુસ્લ ફર્ઝ નહીં. વુઝૂ બહર હાલ ટૂટ જાએગા **(2)** અગર મની પતલી પડ ગઈ ઔર પેશાબ કે વક્ત યા વૈસે હી બિલા શહ્વત ઈસ કે કતરે નિકલ આએ ગુસ્લ ફર્ઝ ન હુવા વુઝૂ ટૂટ જાએગા **(3)** અગર એહતિલામ હોના યાદ હૈ મગર ઉસ કા કોઈ અસર કપડે વગૈરા પર નહીં તો ગુસ્લ ફર્ઝ નહીં **(4)** નમાઝ મેં શહ્વત થી ઔર મની ઉતરતી હુઈ મા'લૂમ હુઈ મગર બાહર નિકલને સે કબ્લ હી નમાઝ પૂરી કર લી અબ ખારિજ હુઈ તો નમાઝ હો ગઈ મગર અબ ગુસ્લ ફર્ઝ હો ગયા. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 321 તા 322) **(5)** અપને હાથોં સે માદ્દા ખારિજ કરને સે ગુસ્લ ફર્ઝ હો જાતા હૈ. યેહ ગુનાહ કા કામ હૈ. હદીસે પાક મેં ઐસા કરને વાલે કો મલ્ઊન કહા ગયા હૈ. (اَمالی ابن بشران ج۲ص۵ رقم ۴۷۷، حاشِيَةُ الطَّحطاوی علی مَراقی الْفَلاح ۹۶)

ઐસા કરને સે મર્દાના કમઝોરી પૈદા હોતી હૈ ઔર બારહા દેખા ગયા હૈ કે બિલ આખિર આદમી શાદી કે લાઈક નહીં રહતા.

મુશ્ત ઝની કા અઝાબ

મેરે આકા આ'લા હઝરત, ઈમામે અહલે સુન્નત મૌલાના શાહ અહમદ રઝા ખાન عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن કી ખિદમત મેં અર્ઝ કિયા ગયા : એક શખ્સ **મજલૂક** (યા'ની મુશ્ત ઝની કરને વાલા) હૈ વોહ ઈસ ફે'લ સે નહીં માનતા હૈ, હર ચન્દ ઉસ કો સમઝાયા હૈ, આપ તહરીર ફરમાએં, ઈસ કા ક્યા હશ્ર હોગા ઔર ઉસ કો ક્યા દુઆ

પઢના ચાહિયે જિસ સે ઉસ કી આદત છૂટ જાએ ?

ઈર્શાદે આ'લા હઝરત : વોહ ગુનહગાર હૈ[1],આસી હૈ, ઈસ્રાર કે સબબ મુર-તકિબે કબીરા હૈ, ફાસિક હૈ, હશ્ર મેં ઐસોં કી (યા'ની મુશ્ત ઝની કરને વાલોં કી) હથેલિયાં ગાભન (યા'ની હામિલા) ઉઠેંગી જિસ સે મજમએ આ'ઝમ મેં ઉન કી રુસ્વાઈ હોગી અગર તૌબા ન કરેં, ઔર **અલ્લાહ** عَزَّوَجَلَّ મુઆફ ફરમાતા હૈ જિસે ચાહે ઔર અઝાબ ફરમાતા હૈ જિસે ચાહે. ઉસે ચાહિયે કી **લાહૌલ શરીફ** કી કસરત કરે ઔર જબ શૈતાન ઈસ હ-ર-કત કી તરફ બુલાએ તો ફૌરન દિલ સે **મુ-તવજ્જેહ** બ ખુદા عَزَّوَجَلَّ હો કર **લાહૌલ** પઢે. નમાઝે પન્જગાના કી પાબન્દી કરે. નમાઝે સુબ્હ કે બા'દ બિલા નાગા **સૂ-રતુલ ઈખ્લાસ શરીફ** કા વિર્દ રખે. واللہ تعالیٰ اعلم (ફતાવા ર-ઝવિય્યા, જિ. 22, સ. 244)

(શ-જ-રએ અત્તારિય્યા સફહા 16 પર હૈ : હર સુબ્હ **સૂ-રતુલ ઈખ્લાસ** ગ્યારહ બાર પઢે અગર શૈતાન મઅ લશ્કર કે કોશિશ કરે કે ઈસ સે ગુનાહ કરાએ ન કરા સકે જબ તક કે યેહ ખુદ ન કરે)

બહતે પાની મેં ગુસ્લ કા તરીકા

અગર બહતે પાની મ-સલન દરિયા, યા નહ્ર મેં નહાયા તો થોડી દેર ઉસ મેં રુકને સે તીન[3] બાર ધોને, તરતીબ ઔર વુઝૂ યેહ સબ સુન્નતેં અદા હો ગઈ. ઈસ કી ભી ઝરૂરત નહીં કે આ'ઝા કો તીન[3] બાર હ-ર-કત દે. અગર તાલાબ વગૈરા ઠહરે પાની મેં નહાયા

1 : જલક કે હોશરુબા નુક્સાનાત કી તફસીલી મા'લૂમાત કે લિયે સગે મદીના عُفِیَ عَنْهُ કા રિસાલા ''અમ્રદ પસન્દી કી તબાહ કારિયાં'' પઢ લીજિયે.

તો આ'ઝા કો તીન[3] બાર હ-ર-કત દેને યા જગહ બદલને સે **તસ્લીસ** યા'ની તીન[3] બાર ધોને કી સુન્નત અદા હો જાએગી. બરસાત મેં (યા નલ યા ફવ્વારે કે નીચે) ખડા હોના બહતે પાની મેં ખડે હોને કે હુક્મ મેં હૈ. બહતે પાની મેં વુઝૂ કિયા તો વોહી થોડી દેર ઉસ મેં ઉઝ્વ કો રહને દેના ઔર ઠહરે પાની મેં હ-ર-કત દેના તીન[3] બાર ધોને કે કાઈમ મકામ હૈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 320) વુઝૂ ઔર ગુસ્લ કી ઈન તમામ સૂરતોં મેં કુલ્લી કરના ઔર નાક મેં પાની ચઢાના હોગા.

ફવ્વારા જારી પાની કે હુક્મ મેં હૈ

ફતાવા અહલે સુન્નત (ગૈર મત્બૂઆ) મેં હૈ : ફવ્વારે (યા નલ) કે નીચે ગુસ્લ કરના જારી પાની મેં ગુસ્લ કરને કે હુક્મ મેં હૈ લિહાઝા ઈસ કે નીચે ગુસ્લ કરતે હુએ વુઝૂ ઔર ગુસ્લ કરતે વક્ત કી મુદ્દત તક ઠહરા તો **તસ્લીસ** કી સુન્નત અદા હો જાએગી. ચુનાન્ચે "દુર્રે મુખ્તાર" મેં હૈ : અગર જારી પાની યા બડે હૌઝ યા બારિશ મેં વુઝૂ ઔર ગુસ્લ કરને કે વક્ત કી મુદ્દત તક ઠહરા તો ઉસ ને પૂરી સુન્નત અદા કી. (دُرِّمُختار ج١ ص٣٢٠) યાદ રહે ! ગુસ્લ યા વુઝૂ મેં કુલ્લી કરના ઔર નાક મેં પાની ચઢાના હૈ.

ફવ્વારે કી એહતિયાતેં

અગર આપ કે હમ્મામ મેં ફવ્વારા (SHOWER) હો તો ઉસે અચ્છી તરહ દેખ લીજિયે કે ઉસ કી તરફ મુંહ કર કે નંગે નહાને મેં મુંહ યા પીઠ કિબ્લે શરીફ કી તરફ તો નહીં હો રહી. ઈસ્તિન્જાખાને

મેં ભી ઈસી તરહ એહતિયાત ફરમાઈયે કિબ્લે કી તરફ મુંહ યા પીઠ હોને કા મા'ના યેહ હૈ કે 45 દ-રજે કે ઝાવિયે કે અન્દર અન્દર હો. લિહાઝા યેહ એહતિયાત ભી ઝરૂરી હૈ કે 45 ડિગ્રી કે ઝાવિયે (એંગલ ANGLE) કે બાહર હો. ઈસ મસ્અલે સે અક્સર લોગ ના વાકિફ હૈં.

W.C. **કા રુખ દુરુસ્ત કીજિયે**

મેહરબાની ફરમા કર અપને ઘર વગૈરા કે ડબ્લયૂ.સી (W.C.) ઔર ફવ્વારે કા રુખ અગર ગલત હો તો ઉસ કી ઈસ્લાહ ફરમા લીજિયે **ઝિયાદા** એહતિયાત ઈસ મેં હૈ કે W.C. કિબ્લે સે 90 કે દ-રજે પર યા'ની નમાઝ પઢને મેં સલામ ફેરને કે રુખ કર દીજિયે. મે'માર ઉમૂમન તા'મીરાતી સહૂલત ઔર ખૂબ સૂરતી કા લિહાઝ કરતે હૈં આદાબે કિબ્લા કી પરવાહ નહીં કરતે. મુસલ્માનોં કો મકાન કી ગૈર વાજિબી બેહતરી કે બજાએ આખિરત કી હકીકી બેહતરી પર નઝર રખની ચાહિયે.

કુછ નેકિયાં કમા લે જલ્દ આખિરત બના લે
ભાઈ નહીં ભરોસા હૈ કોઈ ઝિન્દગી કા

કબ કબ ગુસ્લ કરના સુન્નત હૈ

જુમુઆ, ઈદુલ ફિત્ર, બકર ઈદ, અ-રફે કે દિન (યા'ની 9 ઝુલ હિજ્જતિલ હરામ) ઔર એહરામ બાંધતે વક્ત નહાના સુન્નત હૈ. (فتاوٰی عالمگیری ج ۱ ص ۱۶)

કબ કબ ગુસ્લ કરના મુસ્તહબ હૈ

《1》 વુકૂફે અ-રફાત 《2》 વુકૂફે મુઝ્દલિફા 《3》 હાઝિરિયે

હરમ ﴿4﴾ હાઝિરિયે સરકારે આ'ઝમ صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم ﴿5﴾ તવાફ ﴿6﴾ દુખૂલે મિના ﴿7﴾ જમરોં પર કંકરિયાં મારને કે લિયે તીનોં[3] દિન ﴿8﴾ શબે બરાઅત ﴿9﴾ શબે કદ્ર ﴿10﴾ અ-રફે કી રાત ﴿11﴾ મજલિસે મીલાદ શરીફ ﴿12﴾ દીગર મજાલિસે ખૈર કે લિયે ﴿13﴾ મુર્દા નહલાને કે બા'દ ﴿14﴾ મજનૂન (યા'ની પાગલ) કો જુનૂન (પાગલ પન) જાને કે બા'દ ﴿15﴾ ગશી સે ઈફાકે કે બા'દ ﴿16﴾ નશા જાતે રહને કે બા'દ ﴿17﴾ ગુનાહ સે તૌબા કરને ﴿18﴾ નએ કપડે પહનને કે લિયે ﴿19﴾ સફર સે આને વાલે કે લિયે ﴿20﴾ ઈસ્તિહાઝા કા ખૂન બન્દ હોને કે બા'દ ﴿21﴾ નમાઝે કુસૂફ વ ખુસૂફ ﴿22﴾ નમાઝે ઈસ્તિસ્કા કે લિયે ﴿23﴾ ખૌફ વ તારીકી ઔર સખ્ત આંધી કે લિયે ﴿24﴾ બદન પર નજાસત લગી ઔર યેહ મા'લૂમ ન હુવા કે કિસ જગહ લગી હૈ.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 324, 325, دُرِّمُختار و رَدُّالْمُحتار ج ١ ص ٣٤١-٣٤٣)

એક ગુસ્લ મેં મુખ્તલિફ નિય્યતેં

જિસ પર ચન્દ ગુસ્લ હોં સબ કી નિય્યત સે એક ગુસ્લ કર લિયા, સબ અદા હો ગએ સબ કા સવાબ મિલેગા. **જુનુબ** ને **જુમુઆ** યા ઈદ કે દિન ગુસ્લે જનાબત કિયા ઔર જુમુઆ ઔર ઈદ વગૈરા કી નિય્યત ભી કર લી સબ અદા હો ગએ, અગર ઉસી ગુસ્લ સે જુમુઆ ઔર ઈદ કી નમાઝ અદા કર લે.

(માખૂઝ અઝ બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 325)

બારિશ મેં ગુસ્લ

લોગોં કે સામને સિત્ર ખોલ કર નહાના હરામ હૈ. (ફતાવા ૨-ઝવિય્યા મુખર્રજા, જિ. 3, સ. 306) બારિશ વગૈરા મેં ભી નહાએં તો

પાજામા યા શલવાર કે ઊપર મઝીદ રંગીન મોટી ચાદર લપેટ લીજિયે તાકે પાજામા પાની સે ચિપક ભી જાએ તો રાનોં વગૈરા કી રંગત ઝાહિર ન હો.

તંગ લિબાસ વાલે કી તરફ નઝર કરના કૈસા ?

લિબાસ તંગ હો યા ઝોર સે હવા ચલી યા બારિશ યા સાહિલે સમુન્દર યા નહ્ર વગૈરા મેં અગર્ચે મોટે કપડે મેં નહાએ ઔર કપડા ઈસ તરહ ચિપક જાએ કે સિત્ર કે કિસી કામિલ ઉઝ્વ મ-સલન રાન કી મુકમ્મલ ગોલાઈ કી હૈઅત (ઉભાર) ઝાહિર હો જાએ ઐસી સૂરત મેં ઉસ (મખ્સૂસ) ઉઝ્વ કી તરફ દૂસરે કો નઝર કરને કી ઈજાઝત નહીં. યેહી હુક્મ તંગ લિબાસ વાલે કે સિત્ર કે ઉભરે હુએ ઉઝ્વે કામિલ કી તરફ નઝર કરને કા હૈ.

નંગે નહાતે વક્ત ખૂબ એહતિયાત

હમ્મામ મેં તન્હા નંગે નહાએં યા ઐસા પાજામા પહન કર નહાએં કે ઉસ કે ચિપક જાને સે રાનોં વગૈરા કી રંગત ઝાહિર હો સકતી હૈ તો ઐસી સૂરત મેં કિબ્લે કી તરફ મુંહ યા પીઠ મત કીજિયે.

ગુસ્લ સે નઝ્લા બઢ જાતા હો તો ?

ઝુકામ યા આશોબે ચશ્મ વગૈરા હો ઔર યેહ ગુમાને સહીહ હો કે સર સે નહાને મેં મરઝ બઢ જાએગા યા દીગર અમરાઝ પૈદા હો જાએંગે તો કુલ્લી કીજિયે, નાક મેં પાની ચઢાઈયે ઔર ગરદન સે નહાઈયે. ઔર સર કે હર હિસ્સે પર ભીગા હુવા હાથ ફૈર લીજિયે ગુસ્લ હો જાએગા. બા'દે સિહ્હત સર ધો ડાલિયે પૂરા ગુસ્લ નએ

સિરે સે કરના ઝરૂરી નહીં. (માખૂઝ અઝ બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 318)

બાલ્ટી સે નહાતે વક્ત એહતિયાત

અગર બાલ્ટી કે ઝરીએ ગુસ્લ કરેં તો એહતિયાતન ઉસે તિપાઈ (STOOL) વગૈરા પર રખ લીજિયે તાકે બાલ્ટી મેં છીંટેં ન આએં. નીઝ ગુસ્લ મેં ઇસ્તિ'માલ કરને કા મગ ભી ફર્શ પર ન રખિયે.

બાલ કી ગિરેહ

બાલ મેં ગિરેહ પડ જાએ તો ગુસ્લ મેં ઉસે ખોલ કર પાની બહાના ઝરૂરી નહીં. (ઐઝન)

"કુરઆન મુકદ્દસ હૈ" કે દસ[10] હુરૂફ કી નિસ્બત સે નાપાકી કી હાલત મેં કુરઆને પાક પઢને યા છૂને કે 10 મસાઈલ

﴾1﴿ **જિસ** પર ગુસ્લ ફર્ઝ હો ઉસ કો મસ્જિદ મેં જાના, તવાફ કરના, કુરઆને પાક છૂના, બે છૂએ ઝબાની પઢના, કિસી આયત કા લિખના, આયત કા તા'વીઝ લિખના (લિખના ઉસ સૂરત મેં હરામ હૈ **જિસ મેં કાગઝ કો છૂના પાયા જાએ, અગર કાગઝ કો ન છૂએ તો લિખના જાઈઝ હૈ**) (ગૈર મત્બૂઆ ફતાવા અહલે સુન્નત) ઐસા તા'વીઝ છૂના, ઐસી અંગૂઠી છૂના યા પહનના જિસ પર આયત યા હુરૂફે મુકત્તઆત લિખે હોં હરામ હૈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 326) (મોમજામે વાલે યા પ્લાસ્ટિક મેં લપેટ કર કપડે યા ચમડે વગૈરા મેં સિલે હુએ તા'વીઝ કો પહનને યા છૂને મેં મુઝા-યકા નહીં)

﴾2﴿ **અગર** કુરઆને પાક જુઝદાન મેં હો તો બે વુઝૂ યા બે ગુસ્લ જુઝદાન પર હાથ લગાને મેં હરજ નહીં. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 326)

﴿3﴾ **ઈસી** તરહ કિસી ઐસે કપડે યા રૂમાલ વગૈરા સે કુરઆને પાક પકડના જાઈઝ હૈ જો ન અપને તાબેઅ હો ન કુરઆને પાક કે. (ઐઝન)

﴿4﴾ **કુરતે** કી આસ્તીન, દૂપટ્ટે કે આંચલ સે યહાં તક કે ચાદર કા એક કોના ઈસ કે કન્ધે પર હૈ તો ચાદર કે દૂસરે કોને સે કુરઆને પાક કો છૂના હરામ હૈ કે યેહ સબ ચીઝેં ઈસ (છૂને વાલે) કે તાબેઅ હૈં.

(ઐઝન)

﴿5﴾ **કુરઆને** પાક કી આયત દુઆ કી નિય્યત સે યા **તબર્રુક** કે લિયે મ-સલન بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ યા અદાએ શુક્ર કે લિયે اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ યા કિસી મુસલ્માન કી મૌત યા કિસી કિસ્મ કે નુક્સાન કી ખબર પર اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّآ اِلَيْهِ رٰجِعُوْنَ યા સના કી નિય્યત સે પૂરી **સૂ-રતુલ ફાતિહા** યા **આ-યતુલ કુર્સી** યા **સૂ-રતુલ હશ્ર** કી આખિરી તીન આયાત પઢેં ઔર ઈન સબ સૂરતોં મેં કુરઆન પઢને કી નિય્યત ન હો તો કોઈ હરજ નહીં. (ઐઝન)

﴿6﴾ **તીનોં કુલ** બિલા લફ્ઝે **કુલ** બ નિય્યતે સના પઢ સકતે હૈં. લફ્ઝે **કુલ** કે સાથ સના કી નિય્યત સે ભી નહીં પઢ સકતે ક્યૂંકે ઈસ સૂરત મેં ઈન કા કુરઆન હોના મુ-તઅય્યન હૈ, નિય્યત કો કુછ દખ્લ નહીં.

(ઐઝન)

﴿7﴾ **બે** વુઝૂ કો કુરઆન શરીફ યા કિસી આયત કા છૂના હરામ હૈ. બિગૈર છૂએ ઝબાની યા દેખ કર પઢને મેં મુઝા-યકા નહીં .

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 326)

﴿8﴾ **જિસ** બરતન યા કટોરે પર સૂરહ યા આયતે કુરઆની લિખી હો

બે વુઝૂ ઔર બે ગુસ્લ કો ઉસ કા છૂના હરામ હૈ. (ઐઝન, સ. 327)

《9》 **ઈસ** કા ઈસ્તિ'માલ સબ કે લિયે મકરૂહ હૈ. હાં ખાસ બ નિય્યતે શિફા ઉસ મેં પાની વગૈરા ડાલ કર પીને મેં હરજ નહીં.

《10》 **કુરઆને** પાક કા તરજમા ફારસી યા ઉર્દૂ યા કિસી દૂસરી ઝબાન મેં હો ઉસ કો ભી પઢને યા છૂને મેં કુરઆને પાક હી કા સા હુક્મ હૈ. (ઐઝન)

બે વુઝૂ દીની કિતાબેં છૂના

બે વુઝૂ યા વોહ જિસ પર ગુસ્લ ફર્ઝ હો ઉન કો ફિક્હ, તફસીર વ હદીસ કી કિતાબોં કા છૂના મકરૂહ હૈ. ઔર અગર ઈન કો કિસી કપડે સે છુવા અગર્ચે ઈસ કો પહને યા ઓઢે હુએ હો તો મુઝા-યકા નહીં. મગર આયતે કુરઆની યા ઉસ કે તરજમે પર ઈન કિતાબોં મેં ભી હાથ રખના હરામ હૈ. (ઐઝન)

બે વુઝૂ ઈસ્લામી કિતાબેં પઢને વાલે બલ્કે અખ્બારાત વ રસાઈલ છૂને વાલે ભી એહતિયાત ફરમાયા કરેં કે ઉમૂમન ઈન મેં આયાત વ તરજમે શામિલ હોતે હૈં.

નાપાકી કી હાલત મેં દુરૂદ શરીફ પઢના

જિન પર ગુસ્લ ફર્ઝ હો ઉન કો દુરૂદ શરીફ ઔર દુઆએં પઢને મેં હરજ નહીં મગર બેહતર યેહ હૈ કે વુઝૂ યા કુલ્લી કર કે પઢેં. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 327) અઝાન કા જવાબ દેના ઉન કો જાઈઝ હૈ. (عالمگیری ج ۱ ص۳۸)

ઉંગલી મેં સિયાહી (INK) કી તહ જમી હુઈ હો તો ?

પકાને વાલે કે નાખુન મેં આટા, લિખને વાલે કે નાખુન વગૈરા

પર સિયાહી (INK) કા જિર્મ, આમ લોગોં કે લિયે મક્ખી, મચ્છર કી બીટ લગી હુઈ રહ ગઈ ઔર તવજ્જોહ ન રહી તો ગુસ્લ હો જાએગા. હાં મા'લૂમ હો જાને કે બા'દ જુદા કરના ઔર ઉસ જગહ કા ધોના ઝરૂરી હૈ પહલે જો નમાઝ પઢી વોહ હો ગઈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 319)

બચ્ચા કબ બાલિગ હોતા હૈ ?

લડકા બારહ[12] સાલ ઔર લડકી નવ[9] બરસ સે કમ ઉમ્ર તક હરગિઝ **બાલિગ વ બાલિગા** ન હોંગે ઔર લડકા લડકી દોનોં (હિજરી સિન કે એ'તિબાર સે) 15 બરસ કી કામિલ ઉમ્ર મેં ઝરૂર શરઅન બાલિગ વ બાલિગા હૈં, અગર્ચે **આસારે બુલૂગ** (યા'ની બાલિગ હોને કી અલામતેં) ઝાહિર ન હોં. ઈન ઉમ્રોં કે અન્દર અગર આસાર પાએ જાએં, યા'ની ખ્વાહ લડકે ખ્વાહ લડકી કો સોતે ખ્વાહ જાગતે મેં **ઈન્ઝાલ** હો (યા'ની મની નિકલે)... યા... લડકી કો હૈઝ આએ... યા... જિમાઅ સે લડકા (કિસી લડકી કો) **હામિલા** કર દે... યા... (જિમાઅ કી વજહ સે) લડકી કો **હમ્લ** રહ જાએ તો યકીનન બાલિગ વ બાલિગા હૈં. ઔર અગર **આસાર** ન હોં, મગર વોહ ખુદ કહેં કે હમ બાલિગ વ બાલિગા હૈં ઔર ઝાહિર હાલ ઉન કે કૌલ કી તક્ઝીબ ન કરતા (યા'ની ઝુટલાતા ન) હો તો ભી બાલિગ વ બાલિગા સમઝે જાએંગે ઔર તમામ અહકામ બુલૂગ કે નિફાઝ પાએંગે ઔર (લડકે કે) દાઢી મૂંછ નિકલના યા લડકી કે પિસ્તાન (યા'ની છાતી) મેં ઉભાર પૈદા હોના કુછ **મો'તબર** નહીં.

(ફતાવા રઝવિય્યા, જિ. 19, સ. 630)

કિતાબેં રખને કી તરતીબ

﴿1﴾ **કુરઆને** પાક સબ કિતાબોં કે ઊપર રખિયે ફિર તફસીર ફિર

હદીસ ફિર ફિક્હ ફિર દીગર ઈસ્લામી કિતાબેં.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 327)

﴿2﴾ **કિતાબ** પર કોઈ દૂસરી ચીઝ યહાં તક કે કલમ ભી મત રખિયે બલ્કે જિસ સન્દૂક મેં કિતાબ હો ઉસ પર ભી કોઈ ચીઝ ન રખિયે.

(ઐઝન, સ. 328)

અવરાક મેં પુડિયા બાંધના

﴿1﴾ **મસાઈલ** યા દીનિયાત કે અવરાક મેં પુડિયા બાંધના, જિસ દસ્તર ખ્વાન યા બિછોને પર અશ્આર વગૈરા કુછ તહરીર હો ઉન કા ઈસ્તિ'માલ મન્અ હૈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 328)

﴿2﴾ **હર** ઝબાન કે હુરૂફે તહજ્જી કા અદબ કરના ચાહિયે. (તફસીલી મા'લૂમાત કે લિયે ફૈઝાને સુન્નત કે બાબ "**ફૈઝાને બિસ્મિલ્લાહ**" સફહા 113 સે સફહા 123 કા મુતા-લઆ ફરમા લીજિયે)

﴿3﴾ **મુસલ્લે** કે કોને મેં ઉમૂમન કમ્પની કે નામ કી ચિટ સિલાઈ કી હુઈ હોતી હૈ ઉસ કો નિકાલ દિયા કરેં.

મુસલ્લે પર કા'બતુલ્લાહ શરીફ કી તસ્વીર

ઐસે મુસલ્લે જિન પર **કા'બતુલ્લાહ** શરીફ યા ગુમ્બદે ખઝરા બના હુવા હો ઉન કો નમાઝ મેં ઈસ્તિ'માલ કરને સે મુકદ્દસ શબીહ પર પાઉં યા ઘુટના પડને કા ઈમ્કાન રહતા હૈ લિહાઝા નમાઝ મેં ઐસે મુસલ્લે કા ઈસ્તિ'માલ કરના મુનાસિબ નહીં. (ફતાવા અહલે સુન્નત)

વસ્વસોં કા એક સબબ

ગુસ્લ ખાને મેં પેશાબ કરને સે વસ્વસે પૈદા હોતે હૈં. હઝરતે સય્યિદુના **અબ્દુલ્લાહ** બિન મુગફ્ફલ رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ સે રિવાયત હૈ કે

રસૂલે કરીમ, રઊફુર્રહીમ عَلَيْهِ اَفْضَلُ الصَّلٰوةِ وَالتَّسْلِيْم ને ઈસ સે મન્અ ફરમાયા કે કોઈ શખ્સ ગુસ્લ ખાને મેં પેશાબ કરે ઔર ફરમાયા : બેશક ઉમૂમન ઈસ સે વસ્વસે પૈદા હોતે હૈં. (سُنَنِ ابوداؤد ج ١ ص ٤٤ حديث ٢٧)

તયમ્મુમ કા બયાન

તયમ્મુમ કે ફરાઇઝ

તયમ્મુમ મેં તીન[3] ફર્ઝ હૈં : ﴿1﴾ નિય્યત ﴿2﴾ સારે મુંહ પર હાથ ફૈરના ﴿3﴾ કોહનિયોં સમેત દોનોં[2] હાથોં કા મસ્હ કરના.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 353, 355)

"તયમ્મુમ સીખ લો" કે દસ[10] હુરૂફ કી નિસ્બત સે તયમ્મુમ કી 10 સુન્નતેં

﴿1﴾ **બિસ્મિલ્લાહ** શરીફ કહના ﴿2﴾ હાથોં કો ઝમીન પર મારના ﴿3﴾ ઝમીન પર હાથ માર કર લૌટ દેના (યા'ની આગે બઢાના ઔર પીછે લાના) ﴿4﴾ ઉંગ્લિયાં ખુલી હુઈ રખના ﴿5﴾ હાથોં કો ઝાડ લેના યા'ની એક હાથ કે અંગૂઠે કી જડ કો દૂસરે હાથ કે અંગૂઠે કી જડ પર મારના મગર યેહ એહતિયાત રહે કે તાલી કી આવાઝ પૈદા ન હો ﴿6﴾ પહલે મુંહ ફિર હાથોં કા મસ્હ કરના ﴿7﴾ દોનોં કા મસ્હ પૈ દર પૈ હોના ﴿8﴾ પહલે સીધે ફિર ઉલટે હાથ કા મસ્હ કરના ﴿9﴾ દાઢી કા ખિલાલ કરના ﴿10﴾ ઉંગ્લિયોં કા ખિલાલ કરના જબકે ગુબાર પહોંચ ગયા હો. અગર ગુબાર ન પહોંચા હો મ-સલન પથ્થર વગૈરા કિસી ઐસી ચીઝ પર હાથ મારા જિસ પર ગુબાર ન હો તો ખિલાલ ફર્ઝ હૈ ખિલાલ કે લિયે દોબારા ઝમીન પર હાથ મારના ઝરૂરી નહીં.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 356)

તયમ્મુમ કા તરીકા ﴿હ-નફી﴾

તયમ્મુમ કી નિય્યત કીજિયે (નિય્યત દિલ કે ઇરાદે કા નામ હૈ, ઝબાન સે ભી કહ લેં તો બેહતર હૈ. મ-સલન યૂં કહિયે : બે વુઝૂઈ યા બે ગુસ્લી યા દોનોં સે પાકી હાસિલ કરને ઔર નમાઝ જાઈઝ હોને કે લિયે **તયમ્મુમ** કરતા હૂં) **બિસ્મિલ્લાહ** પઢ કર દોનોં હાથોં કી ઉંગ્લિયાં કુશાદા કર કે કિસી ઐસી પાક ચીઝ પર જો ઝમીન કી કિસ્મ (મ-સલન પથ્થર, ચૂના, ઈંટ, દીવાર, મિટ્ટી વગૈરા) સે હો માર કર લૌટ લીજિયે (યા'ની આગે બઢાઇયે ઔર પીછે લાઇયે). ઔર અગર ઝિયાદા ગર્દ લગ જાએ તો ઝાડ લીજિયે ઔર ઉસ સે સારે મુંહ કા ઇસ તરહ મસ્હ કીજિયે કે કોઈ હિસ્સા રહ ન જાએ અગર બાલ બરાબર ભી કોઇ જગહ રહ ગઈ તો **તયમ્મુમ** ન હોગા. ફિર દૂસરી બાર ઇસી તરહ હાથ ઝમીન પર માર કર દોનોં[2] હાથોં કા નાખુનોં સે લે કર કોહનિયોં સમેત મસ્હ કીજિયે, ઇસ કા બેહતર તરીકા યેહ હૈ કે ઉલટે હાથ કે અંગૂઠે કે ઇલાવા ચાર[4] ઉંગ્લિયોં કા પેટ સીધે હાથ કી પુશ્ત પર રખિયે ઔર ઉંગ્લિયોં કે સિરોં સે કોહનિયોં તક લે જાઇયે ઔર ફિર વહાં સે ઉલટે હી હાથ કી હથેલી સે સીધે હાથ કે પેટ કો મસ કરતે હુએ ગિટ્ટે તક લાઇયે ઔર ઉલટે અંગૂઠે કે પેટ સે સીધે અંગૂઠે કી પુશ્ત કા મસ્હ કીજિયે. ઇસી તરહ સીધે હાથ સે ઉલટે હાથ કા મસ્હ કીજિયે. **ઔર** અગર એક દમ પૂરી હથેલી ઔર ઉંગ્લિયોં સે મસ્હ કર લિયા તબ ભી **તયમ્મુમ** હો ગયા ચાહે કોહની સે ઉંગ્લિયોં કી તરફ લાએ યા ઉંગ્લિયોં સે કોહની કી તરફ લે ગએ મગર સુન્નત કે ખિલાફ હુવા. **તયમ્મુમ** મેં સર ઔર પાઉં કા મસ્હ નહીં હૈ.

(મુલખ્ખસ અઝ બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 353, 354, 356 વગૈરા)

"મેરે આ'લા હઝરત કી પચ્ચીસવીં શરીક" કે પચ્ચીસ દુરૂદ કી નિસ્બત સે તયમ્મુમ કે 25 મ-દની ફૂલ

❁ **જો** ચીઝ આગ સે જલ કર રાખ હોતી હૈ ન પિઘલતી હૈ ન નર્મ હોતી હૈ વોહ ઝમીન કી જિન્સ (યા'ની કિસ્મ) સે હૈ ઉસ સે **તયમ્મુમ** જાઈઝ હૈ. રૈતા, ચૂના, સુરમા, ગન્ધક, પથ્થર (માર્બલ), ઝબર જદ, ફીરોઝા, અકીક વગૈરા જવાહિર સે **તયમ્મુમ** જાઈઝ હૈ ચાહે ઉન પર ગુબાર હો યા ન હો. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 357, البحرُ الرَّائق ج١ص٢٠٧)

❁ **પક્કી** ઈંટ, ચીની યા મિટ્ટી કે બરતન સે **તયમ્મુમ** જાઈઝ હૈ. હાં અગર ઉન પર કિસી ચીઝ કા જિર્મ (યા'ની જિસ્મ યા તેહ) હો જો જિન્સે ઝમીન સે નહીં મ-સલન કાંચ કા જિર્મ હો તો **તયમ્મુમ** જાઈઝ નહીં. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 358) ઉમૂમન ચીની કે બરતન પર કાંચ કી તેહ ચઢી હોતી હૈ ઈસ સે **તયમ્મુમ** નહીં હો સકતા.

❁ **જિસ** મિટ્ટી, પથ્થર વગૈરા સે **તયમ્મુમ** કિયા જાએ ઉસ કા પાક હોના ઝરૂરી હૈ યા'ની ન ઉસ પર કિસી નજાસત કા અસર હો ન યેહ હો કે સિર્ફ ખુશ્ક હોને સે નજાસત કા અસર જાતા રહા હો. (ઐઝન, સ. 357) ઝમીન, દીવાર ઔર વોહ ગર્દ જો ઝમીન પર પડી રહતી હૈ અગર નાપાક હો જાએ ફિર ધૂપ યા હવા સે સૂખ જાએ ઔર નજાસત કા અસર ખત્મ હો જાએ તો પાક હૈ ઔર ઉસ પર નમાઝ જાઈઝ હૈ મગર ઉસ સે **તયમ્મુમ** નહીં હો સકતા.

❁ **યેહ** વહ્મ કે કભી નજિસ હુઈ હોગી ફુઝૂલ હૈ ઈસ કા એ'તિબાર નહીં. (ઐઝન, સ. 357)

❁ **અગર** કિસી લકડી, કપડે, યા દરી વગૈરા પર ઈતની ગર્દ હૈ કે હાથ મારને સે ઉંગ્લિયોં કા નિશાન બન જાએ તો ઉસ સે **તયમ્મુમ**

ફરમાને મુસ્તફા صَلَّى اللّٰه تَعَالٰى عَلَيْهِ وَ اٰلِهٖ وَسَلَّم : જિસ કે પાસ મેરા ઝિક્ર હુવા ઔર ઉસ ને મુઝ પર દુરૂદે પાક ન પઢા તહકીક વોહ બદ બખ્ત હો ગયા. (ابن سنی)

જાઈઝ હૈ. (ઐઝન, સ. 359)

❁ **ચૂના**, મિટ્ટી યા ઈંટોં કી દીવાર ખ્વાહ ઘર કી હો યા મસ્જિદ કી ઉસ સે **તયમ્મુમ** જાઈઝ હૈ. મગર ઉસ પર ઑઈલ પેન્ટ, પ્લાસ્ટિક પેન્ટ ઔર મેટ ફિનિશ યા વૉલ પેપર વગૈરા કોઈ ઐસી ચીઝ નહીં હોની ચાહિયે જો જિન્સે ઝમીન કે ઈલાવા હો, દીવાર પર માર્બલ હો તો કોઈ હરજ નહીં.

❁ **જિસ** કા વુઝૂ ન હો યા નહાને કી હાજત હો ઔર પાની પર કુદરત ન હો વોહ વુઝૂ ઔર ગુસ્લ કી જગહ **તયમ્મુમ** કરે.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 346)

❁ **ઐસી** બીમારી કે વુઝૂ યા ગુસ્લ સે ઉસ કે બઢ જાને યા દેર મેં અચ્છા હોને કા સહીહ અન્દેશા હો યા ખુદ અપના તજરિબા હો કે જબ ભી વુઝૂ યા ગુસ્લ કિયા બીમારી બઢ ગઈ યા યૂં કે કોઈ મુસલ્માન અચ્છા કાબિલ તબીબ જો ઝાહિરી તૌર પર ફાસિક ન હો વોહ કહ દે કે પાની નુક્સાન કરેગા. તો ઈન સૂરતોં મેં **તયમ્મુમ** કર સકતે હૈં.

(ઐઝન دُرِّمُختار ورَدُّالمُحتار ج١ص ٤٤١،٤٤٢)

❁ **અગર** સર સે નહાને મેં પાની નુક્સાન કરતા હો તો ગલે સે નહાએં ઔર પૂરે સર કા મસ્હ કરેં. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 347)

❁ **જહાં** ચારોં તરફ એક એક મીલ તક પાની કા પતા ન હો વહાં ભી **તયમ્મુમ** કર સકતે હૈં. (ઐઝન)

❁ **અગર** ઈતના આબે ઝમઝમ શરીફ પાસ હૈ જો વુઝૂ કે લિયે કાફી હૈ તો **તયમ્મુમ** જાઈઝ નહીં. (ઐઝન)

❁ **ઈતની** સર્દી હો કે નહાને સે મર જાને યા બીમાર હો જાને કા કવી અન્દેશા હૈ ઔર નહાને કે બા'દ સર્દી સે બચને કા કોઈ સામાન ભી ન

હો તો **તયમ્મુમ** જાઈઝ હૈ. (ઐઝન, સ. 348)

❁ **કૈદી** કો કૈદખાને વાલે વુઝૂ ન કરને દેં તો **તયમ્મુમ** કર કે નમાઝ પઢ લે બા'દ મેં ઈઆદા કરે ઔર અગર વોહ દુશ્મન યા કૈદખાને વાલે નમાઝ ભી ન પઢને દેં તો ઈશારે સે પઢે ઔર બા'દ મેં ઈઆદા કરે. (ઐઝન, સ. 349)

❁ **અગર** યેહ ગુમાન હૈ કે પાની તલાશ કરને મેં કાફિલા નઝરોં સે ગાઈબ હો જાએગા તો **તયમ્મુમ** જાઈઝ હૈ. (ઐઝન, સ. 350)

❁ **મસ્જિદ** મેં સો રહા થા કે ગુસ્લ ફર્ઝ હો ગયા તો જહાં થા વહીં ફૌરન **તયમ્મુમ** કર લે યેહી અહ્વત (યા'ની એહતિયાત કે ઝિયાદા કરીબ) હૈ. (માખૂઝ અઝ ફતાવા ૨-ઝવિય્યા મુખર્રજા, જિ. 3, સ. 479) ફિર બાહર નિકલ આએ તાખીર કરના હરામ હૈ.

(બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 352)

❁ **વક્ત** ઈતના તંગ હો ગયા કે વુઝૂ યા ગુસ્લ કરેગા તો નમાઝ કઝા હો જાએગી તો **તયમ્મુમ** કર કે નમાઝ પઢ લે ફિર વુઝૂ યા ગુસ્લ કર કે નમાઝ કા ઈઆદા કરના લાઝિમ હૈ.

(માખૂઝ અઝ ફતાવા ૨-ઝવિય્યા મુખર્રજા, જિ. 3, સ. 307)

❁ **ઔરત** હૈઝ વ નિફાસ સે પાક હો ગઈ ઔર પાની પર કાદિર નહીં તો **તયમ્મુમ** કરે. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 352)

❁ **અગર** કોઈ ઐસી જગહ હૈ જહાં ન પાની મિલતા હૈ ન હી **તયમ્મુમ** કે લિયે પાક મિટ્ટી તો ઉસે ચાહિયે કે વક્તે નમાઝ મેં નમાઝ કી સી સૂરત બનાએ યા'ની તમામ હ-રકાતે નમાઝ બિલા નિય્યતે નમાઝ બજા લાએ. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 353) મગર પાક પાની યા મિટ્ટી પર કાદિર હોને પર વુઝૂ યા તયમ્મુમ કર કે નમાઝ પઢની હોગી.

❁ **વુઝૂ** ઔર ગુસ્લ દોનોં કે **તયમ્મુમ** કા એક હી તરીકા હૈ. (جوهره ص۲۸)

❁ **જિસ** પર ગુસ્લ ફર્ઝ હૈ ઉસ કે લિયે યેહ ઝરૂરી નહીં કે વુઝૂ ઔર ગુસ્લ દોનોં[2] કે કે લિયે દો[2] **તયમ્મુમ** કરે બલ્કે એક હી મેં દોનોં[2] કી નિય્યત કર લે દોનોં[2] હો જાએંગે ઔર અગર સિર્ફ ગુસ્લ યા વુઝૂ કી નિય્યત કી જબ ભી કાફી હૈ. (બહારે શરીઅત, જિ. 1, સ. 354)

❁ **જિન** ચીઝોં સે વુઝૂ ટૂટ જાતા હૈ યા ગુસ્લ ફર્ઝ હો જાતા હૈ ઉન સે **તયમ્મુમ** ભી ટૂટ જાતા હૈ ઔર પાની પર કાદિર હોને સે ભી **તયમ્મુમ** ટૂટ જાતા હૈ. (ઐઝન, સ. 360)

❁ **ઔરત** ને અગર નાક મેં ફૂલ વગૈરા પહને હોં તો નિકાલ લે વરના ફૂલ કી જગહ મસ્હ નહીં હો સકેગા. (ઐઝન, સ. 355)

❁ **હોંટોં** કા વોહ હિસ્સા જો આ-દતન મુંહ બન્દ હોને કી હાલત મેં દિખાઈ દેતા હૈ ઈસ પર મસ્હ હોના ઝરૂરી હૈ અગર મુંહ પર હાથ ફેરતે વક્ત કિસી ને હોંટોં કો ઝોર સે દબા લિયા કે કુછ હિસ્સા મસ્હ હોને સે રહ ગયા તો **તયમ્મુમ** નહીં હોગા. ઈસી તરહ ઝોર સે આંખેં બન્દ કર લીં જબ ભી ન હોગા. (ઐઝન)

❁ **અંગૂઠી**, ઘડી વગૈરા પહને હોં તો ઉતાર કર ઉન કે નીચે હાથ ફેરના ફર્ઝ હૈ. ઈસ્લામી બહનેં ભી ચૂડિયાં વગૈરા હટા કર ઉન કે નીચે મસ્હ કરેં. **તયમ્મુમ** કી એહતિયાતેં વુઝૂ સે બઢ કર હૈં. (ઐઝન)

❁ **બીમાર** યા બે દસ્તો પા ખુદ **તયમ્મુમ** નહીં કર સકતા તો કોઈ દૂસરા કરવા દે ઈસ મેં **તયમ્મુમ** કરવાને વાલે કી નિય્યત કા એ'તિબાર નહીં, જિસ કો **તયમ્મુમ** કરવાયા જા રહા હૈ ઉસ કો નિય્યત કરની હોગી. (ઐઝન, સ. 354 عالمگیری ج ۱ ص ۲۶)

મ-દની મશ્વરા : વુઝૂ કે અહકામ સીખને કે લિયે **મક-ત-બતુલ મદીના**

કા મત્બૂઆ **"વુઝૂ કા તરીકા"** ઔર નમાઝ સીખને કે લિયે રિસાલા **"નમાઝ કા તરીકા"** કા મુતા-લઆ મુફીદ હૈ.

યા રબ્બે મુસ્તફા ! હમેં બાર બાર ગુસ્લ કે મસાઈલ પઢને, સમઝને ઔર દૂસરોં કો સમઝાને ઔર સુન્નત કે મુતાબિક ગુસ્લ કરને કી તૌફીક અતા ફરમા. اٰمِين بِجاہِ النَّبِيِّ الْاَمين صَلَّى اللهُ تعالٰى عليه واٰله وسلَّم

તાલિબે ગમે મદીના વ
બકીઅ વ મગ્ફિરત વ
બે હિસાબ જન્નતુલ ફિરદૌસ
મેં આકા કા પડોસ

4 રબીઉલ ગૌસ સિ. 1432 હિ.

યેહ રિસાલા પઢ કર દૂસરે કો દે દીજિયે

શાદી ગમી કી તકરીબાત, ઈજતિમાઆત, આ'રાસ ઔર જુલૂસે મીલાદ વગૈરા મેં **મક-ત-બતુલ મદીના** કે શાએઅ કર્દા રસાઈલ ઔર મ-દની ફૂલોં પર મુશ્તમિલ પેમ્ફલેટ તક્સીમ કર કે સવાબ કમાઈયે, ગાહકોં કો બ નિય્યતે સવાબ તોહફે મેં દેને કે લિયે અપની દુકાનોં પર ભી રસાઈલ રખને કા મા'મૂલ બનાઈયે, અખ્બાર ફરોશોં યા બચ્ચોં કે ઝરીએ અપને મહલ્લે કે ઘર ઘર મેં માહાના કમ અઝ કમ એક અદદ સુન્નતોં ભરા રિસાલા યા મ-દની ફૂલોં કા પેમ્ફલેટ પહોંચા કર નેકી કી દા'વત કી ધૂમેં મચાઈયે ઔર ખૂબ સવાબ કમાઈયે.

ماخذ ومراجع

كتاب	مطبوعہ	كتاب	مطبوعہ
سنن ابوداود	داراحیاء التراث العربی بیروت	فتاوٰی عالمگیری	دارالفکر بیروت
مسند ابویعلٰی	دارالکتب العلمیہ بیروت	درمختار وردالمحتار	دارالمعرفۃ بیروت
جوہرہ	باب المدینہ کراچی	فتاوٰی رضویہ	رضا فاؤنڈیشن مرکز الاولیاء لاہور
حاشیۃ الطحطاوی	باب المدینہ کراچی	بہارِ شریعت	مکتبۃ المدینہ باب المدینہ کراچی
البحر الرائق	کوئٹہ	کیمیائے سعادت	انتشارات گنجینہ تہران